हंगाम २०२०-२१ मध्ये किमान आधारभूत दराने खरेदी केलेल्या कापसाची रक्कम शेतकऱ्यांना अदा करण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघास दुराव्यापोटी (बिनव्याजी) कर्ज मंजूर करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग शासन निर्णय क्रमांक कापूस -२०२०/ प्र.क्र.१७१/१०-स

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२ तारीख: २२ डिसेंबर, २०२०.

संदर्भ:-वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६५/अर्थ-३,दिनांक ४ मे २०२०

प्रस्तावना -

केंद्रिय वस्त्रोद्योग मंत्रालयाच्या दि.१४.१०.२०२० च्या आदेशान्वये महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघाची भारतीय कपास निगम मर्या. (C.C.I.)यांचा उपअभिकर्ता म्हणून काही अटींवर राज्यात कापसाची किमान आधारभूत किंमत योजना राबविण्यासाठी नियुक्ती केली आहे. तथापि, या प्रयोजनासाठी केंद्र शासन/CCI द्वारे Line of Credit(रोख पत), letter of comfort किंवा Advance कापूस पणन महासंघाला दिला जाणार नसल्याचे कळविले आहे. यास्तव, हंगाम २०२०-२१ मध्ये किमान आधारभूत दराने कापूस खरेदी केल्यानंतर कापसाची रक्कम शेतकऱ्यांना अदा करण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघाला वित्तीय संस्था/बँकाकडून कर्ज घेण्यासाठी दुराव्यापोटी (बिनव्याजी) कर्ज (मार्जीन मनी) मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

सन २०२०-२१ या वित्तीय वर्षात "(०१)(०३) कापूस प्रापण योजनेच्या कार्यान्वयानासाठी सीमांतिक रक्कम या योजनेच्या (६४२५००६४) या लेखाशिर्षाखाली रुपये १८६,५८,९४,००० इतकी अर्थसंकल्पिय तरतूद करण्यात आलेली आहे. वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन दिनांक ४ मे, २०२० रोजीच्या शासन निर्णयानुसार कोविड-१९ या संसर्गजन्य रोगामुळे सन २०२०-२१ या वित्तीय वर्षात होणा-या अर्थव्यवस्थेवरील परिणामांबाबत वित्तीय उपाययोजना करण्याबाबत सूचना दिलेल्या आहेत. सदर शासन निर्णयात नमूद केल्यानुसार एकंदरित विभागाला कार्यक्रमांतर्गत योजनांसाठी सन वर्षाच्या २०२०-२१ या अर्थसंकल्पीय निधीच्या फक्त ३३ टक्के निधी उपलब्ध होईल,यानुसार नियोजन करावे,असे स्पष्ट केलेले आहे. तथापि, कोविड-१९ च्या पार्श्वभूमीवर बाजारातील कापसाचे दर, Minimum Support Price पेक्षा खाली राहत असल्यामुळे कापूस पणन महासंघाला हंगाम २०२०-२१ मध्ये मोठ्या प्रमाणात हमी दराने कापूस खरेदी करावा लागत असल्याने वित्त विभागाच्या पूर्व मान्यतेने, महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघाने किमान आधारभूत दराने खरेदी केलेल्या कापसाचे चुकारे शेतक-यांना वेळेवर अदा करण्यासाठी वित्तीय संस्था/बँकाकडून कर्ज घेण्यासाठी दुरावा निधी (मार्जीन मनी) म्हणून अर्थसंकल्पि रुपये १८६.५८९४ कोटी (रुपये एक शे शहाऐंशी कोटी आठ्ठावन्न लक्ष चौ-यात्रव हजार फक्त) एवढ्या रकमेतून ५० टक्केच्या प्रमाणात रु.९३.२९४७ कोटी (रुपये त्र्यात्रव कोटी एकोणतीस लक्ष सत्तेचाळीस हजार फक्त) एवढी रक्कम महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघास दुराव्यापोटी

(बिन व्याजी) कर्ज स्वरुपात उपलब्ध करुन देण्यास खालील अटी व शर्तींच्या अधीन राहून मंजूरी देण्यात येत आहे.

- 9. सदर मार्जीन मनीचा उपयोग महासंघाद्वारे हमी दराने खरेदी केलेल्या कापसाचे चुकारे शेतक-यांना वेळेवर अदा करण्यासाठी वित्तीय संस्था/बँकाकडून कर्ज घेण्यापोटी बँकेत मार्जीन (दुरावा) म्हणून ठेवण्यासाठी विनियोग करावा लागेल.याबाबतची संपूर्ण जबाबदारी महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघाची राहील.
- २. सदर मार्जीन मनी इतरत्र बँकेत दिर्घ मुदतीच्या ठेवीत गुंतविण्यात येऊ नये.
- 3. हंगाम संपल्यावर सदर मार्जीन मनी शासनास तात्काळ परतफेड करणे आवश्यक राहील.जर हे शक्य झाले नाही तर त्यामागील कारणे शासनास कळविणे बंधनकारक राहील.
- ४. ज्या प्रयोजनासाठी मार्जीन मनी वितरित करण्यात आला आहे,त्याच प्रयोजनासाठी विनियोग करुन ३ महिन्यात तसे शासनास उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करने बंधनकारक आहे.
- ५. महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघाने,C.C.I. सोबत रितसर करार करावा.
- २. या कारणासाठी होणारा खर्च खालील नमूद केलेल्या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकून सन २०२०-२१ आर्थिक वर्षामध्ये उपलब्ध असलेल्या तरतूदीमधून भागविण्यात यावा:-

"मागणी क्रमांक व्ही-५,

६४२५, सहकारासाठी कर्जे,

(१०८) इतर सहकारी संस्थांना कर्जे,

(०१) पणन सहकारी संस्था

(०१) (०३) कापूस प्रापण योजनेच्या कार्यान्वयनासाठी सीमांतिक रक्कम

(६४२५००६४) (कार्यक्रम)

" ५५ कर्जे व आगाऊ रकमा "

- ३. महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघास दुराव्यापोटी हंगाम २०२०-२१ साठी दिलेली रक्कम महासंघाने ३१ मार्च, २०२१ पूर्वी शासनास परत करावी.
- ४. सदर बिनव्याजी कर्जाची रक्कम अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई येथून काढण्यासाठी व ती महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघ मर्या., मुंबई या संस्थेस अदा करण्यासाठी श्री. र.गं.बोड्डू, कक्ष अधिकारी (रोख शाखा), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना आहरण व संवितरण अधिकारी, तसेच श्री. का.गो.वळवी, उप सचिव, (पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
- ५. सदर रकमेचा धनादेश खाली नमूद केलेल्या यंत्रणेच्या नांवे काढण्यात यावा.

"THE MAHARASHTRA STATE CO-OPERATIVE COTTON GROWERS MARKETING FEDERATION LTD. MUMBAI" महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघ मर्या.,मुंबई. ६. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने त्यांच्या कडील अनौपचारिक संदर्भ क्र.३७७/२०२०/व्यय-२, दि.१८.१२.२०२० अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२०१२२१४४४२४२७०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(का.गो.वळवी) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. महालेखापाल, महाराष्ट्र -१/२, लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा, मुंबई-प्रथम/नागपूर -२.
- २. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघ, मुंबई.
- ३. पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ४. वित्त विभाग, (व्यय-२/अर्थोपाय/अर्थसंकल्प-१२), मंत्रालय, मुंबई.
- ५. अधिदान व लेखाधिकारी कार्यालय, मुंबई.
- ६. निवासी लेखा धिकारी, मुंबई.
- ७. उप सचिव (रोख शाखा), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ८. उप सचिव (पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९. अवर सचिव (१७-स), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०. कार्यासन अधिकारी (रोख शाखा), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११. निवडनस्ती (का-१०-स)